

donderdag

12.02.2015

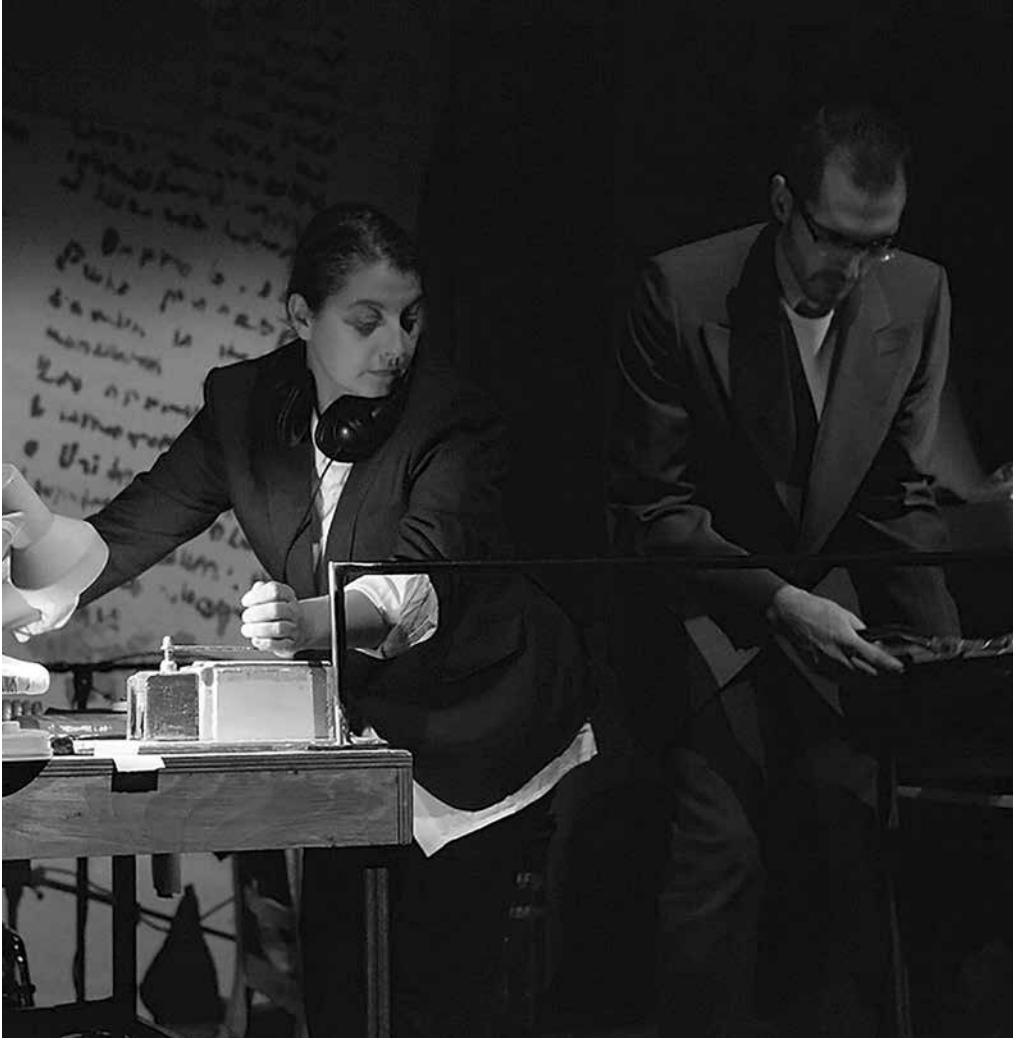
20.00 Concertzaal

19.15 Inleiding door

Wannes Gyselink

Lâchez tout! | Enough Already

LOD muziektheater / François Sarhan /
Red Note Ensemble

CONCERTGEBOUW BRUGGE

Biografieën

Als componist heeft François Sarhan (FR) zijn repertoire verrijkt in alle genres: orkest, kamermuziek, kameropera. Zijn oeuvre is het onderwerp van monografische concerten en portretten (Ictus Ensemble, Intercontemporain, Alternance) en hij was artiest in residentie bij Festival Automne en Normandie en in Metz, Witten, Manchester, Orléans. Hij heeft ook een organisatie opgericht voor muziektheaterproducties en concerten: crWth. Hij bedenkt zelf voorstellingen en muziekkavonden en maakt animatiefilms en video's. Hij geeft zelf zijn eigen werk uit en neemt deel aan talrijke multidisciplinaire events voor dans en theater. www.fsarhan.com

Claudio Stellato (IT) is een multidisciplinair artiest die woont en werkt in Brussel. Hij volgde initieel een opleiding als jazzmuzikant aan het conservatorium in Milaan. Vervolgens werkte hij voor het straattheatergezelschap T.A.E. in Bergamo. Hij reisde en werkte enkele jaren als zelfstandig straattheaterartiest waarna hij besloot zich te scholen als circusartiest in Le Lido, Centre for Circus Arts in Toulouse. Na deze studies werkte hij onder andere met het dansgezelschap Kdanse, met Olivier Py, Roberto Olivan en Fré Weirbrouck. Daarnaast acteerde hij ook bij Compagnie ARCAT. Claudio tourt nog steeds met zijn eerste productie *l'Autre*, die in première ging in Brussel in maart 2011. In 2007 werkte hij al samen met LOD in de productie *Boreas*. www.l-autre.be

Red Note (UK) is een ensemble voor hedendaagse muziek uit Schotland. Het richt zich volledig op de ontwikkeling en uitvoering van hedendaagse muziek van de beste kwaliteit en weet daarmee zowel een Schots als een internationaal publiek te bekoren. Het ensemble werd in 2008

opgericht door de Schotse cellospeler Robert Irvine en wordt geleid door John Harris en Robert Irvine. Ze brengen de gevestigde waarden van de hedendaagse muziek, bestellen nieuwe muziek en bouwen voort op werk van nieuwe en opkomende componisten van over de hele wereld. Ze vinden nieuwe ruimtes en nieuwe manieren om hedendaagse muziek uit te voeren zodat ze een nieuw publiek kunnen aantrekken. Het ensemble herbergt een aantal grote talenten uit de Schotse nieuwe-muziekscene. www.rednoteensemble.com

LOD muziektheater (BE) is een Gents productiehuis voor opera en muziektheater, een creatieve thuis voor artiesten. LOD engageert zich om trajecten uit te zetten op lange termijn, met componisten zoals Kris Defoort, Daan Janssens, Jan Kuijken, Vasco Mendonça, Dominique Pauwels en Thomas Smetryns, en met regisseurs Josse De Pauw en Inne Goris. Al 25 jaar creëert LOD producties die vaak toonaangevend bleken voor het hedendaagse landschap van opera en muziektheater. *The Woman who Walked into Doors* en *House of the Sleeping Beauties* (Kris Defoort, Guy Cassiers), *Die Siel van die Mier* en *De Gehangenen* (Josse De Pauw & Jan Kuijken), *Muur* (Inne Goris, Dominique Pauwels), *Ghost Road* (Dominique Pauwels, Fabrice Murgia), *The House Taken Over* (Katie Mitchell, Vasco Mendonça), *An Old Monk* (Josse De Pauw, Kris Defoort) ... zijn slechts enkele voorstellingen die hun brede visie belichamen. De resultaten die voortvloeien uit deze artistieke samenwerkingen, laten zich niet in hokjes plaatsen en blijven lang nazinderen.

Uitvoerders en programma

François Sarhan: concept, tekst, film, animatie, muziek & scenografie

Pascal Poissonnier: supervisie film en postproductie

Wannes Gyselinck: dramaturgie, vertaling, adaptatie

Christophe Vanhoutte: cameraman

Red Note Ensemble:

Jackie Shave: viool

Gareth Brady: saxofoon

Malcolm MacFarlane: gitaar

Tom Hunter: percussie

Simon Smith: synthesizer

Julien Baissat, Céline Bernard: geluidskunstenaars

Magdalena Steinlein, Claudio Stellato, Wannes Gyselinck, Okita Daels, Astrid Michaelis, Pascal Poissonnier, Lieve Meeussen, Einat Tuchman, Jos Verbist: acteurs film

Astrid Michaelis, Hanne Vandersteen: kostuums

productie: LOD *muziektheater*

coproductie: Hellerau - Europäisches Zentrum der Künste, Red Note Ensemble met de steun van Creative Scotland, Siemens Foundation, Esmée Fairbairn Foundation

Met de steun van
 VEOLIA

Met Nederlandse boventiteling

Uw applaus krijgt kleur dankzij de bloemen van Bloemblad.

De kunst van de vernietiging volgens

François Sarhan

Lâchez tout! | Enough Already is een concert, een film en een theatervoorstelling in één. In een stomme film volgen we Bobok – zwijgend vertolkt door danser, acteur en acrobaat Claudio Stellato – op zijn doelgerichte dwaaltocht doorheen een echte en tegelijk imaginaire wereld. Bobok doolt, kijkt rond, omzeilt obstakels, en volgt zijn eigen neurotische spelregels. Zijn eigenlijke missie: schijnbaar betekenisloze objecten verzamelen, en bommen leggen. Een explosief boek is zijn leidraad: de encyclopedie van Professeur Glaçon. Een boek dat gloedvol de werkelijkheid verwerpt en passioneel de verbeelding preekt. Te gloedvol voor een man als Bobok – Tati met een donker randje. Hij neemt de verbeelde utopie van zijn encyclopedie letterlijk en gaat tot actie over: het lelijke vernietigen, en de wereld tot een kunstwerk herscheppen. Tegen elke prijs.

Militant surrealisme

Welkom in de wereld van François Sarhan: een Fransman die in Berlijn woont, cellist, componist, schrijver, encyclopedist, stopmotionkunstenaar, filmmaker. Bij voorkeur tegelijk en zonder tussenschotten. Een voordracht ontspoot in een dadaïstisch concert, encyclopedische artikelen blijken verzonden, de illustraties uit de encyclopedie van Professeur Glaçon muteren tot geanimeerde collages in de geest van Terry Gilliam en Max Ernst. 'Ik hou ervan om verschillende media en vormen bijeen te brengen, waarvan de grenzen in elkaar overlopen', vertelt Sarhan. 'Dankzij de artistieke mengvorm kan je ontsnappen uit het kruideniersspecialisme dat nu welig tiert, ook in de muziekwereld. Het combineren van media leidt automatisch tot 'overloop' tussen de disciplines. Ik koester de haperingen en

ruwe randjes die horen bij de wereld van de doe-het-zelver.'

Al enige jaren timmert Sarhan aan een muzikaal, theateraal, plastisch en literair oeuvre dat zowel schatplichtig is aan de Franse surrealisten als aan het meer gewelddadige en donkere absurdisme van Franz Kafka, Daniil Charms en Jan Švankmajer. Die laatste, een van de belangrijkste stop-motionkunstenaars uit de 20e eeuw, omschreef zichzelf als een 'militant surrealist'. Een omschrijving die opgaat voor zowel schepper als personage, Sarhan – en zijn *nom de plume* Professeur Glaçon en Bobok. Beide personages kruisen in het multidisciplinaire oeuvre van Sarhan al vaker elkaars pad. Professor Glaçon – de belichaming van de ongebreidelde fantasie en tevens de (imaginaire) auteur van een (imaginaire) encyclopedie, en Bobok, een fanatieke naïeveling die door de stad zwerft met diezelfde encyclopedie onder zijn arm. De wereld van de encyclopedie wordt getoond op scherm via collages en stopmotion-animatie – een film die bestaat uit een reeks foto's van figuurtjes die telkens een millimeter verschoven of gemanipuleerd worden. De wereld van de encyclopedie is ook de wereld van de muziek, uitgevoerd door het Red Note Ensemble. De stomme film met Boboks dooltocht is daarom nog geen stille wereld: zogenaamde 'Foley-kunstenaars' of bruiteurs zorgen live op scène voor de bijbehorende dichtslaande deuren, voetstappen op grint, voorbijrijdende vrachtwagens en andere geluidseffecten.

Tati met explosieven

Bobok is een mens die in onlin leeft met de dingen die hem omgeven. De realiteit zit hem dwars. Hij heeft slechts één leidraad: de imaginaire encyclopedie geschreven door Professeur Glaçon. De encyclopedie

demonstreert de kracht van de mens om zich een alternatieve wereld voor te stellen. Om de consensus over wat echt is omver te werpen. Voor Bobok, van nature erg vatbaar voor verbeelding, is er ook een schaduwzijde. Onze verbeelding kan de werkelijkheid in die mate overwoekeren dat we door onze gedroomde binnenwereld verblind raken. De psychose is nooit veraf.

Bobok is zo'n neuroticus, wiens enthousiasme en doortastendheid zowel aanstekelijk als angstaanjagend is. Hij is een idealist die zijn idealen letterlijk neemt. Zijn missie is duidelijk: de realiteit ombuigen en doen overeenstemmen met de verbeelde wereld van de imaginaire encyclopedie. Met geweld als het moet. We volgen hem op film in zijn dwangmatige dwaaltocht doorheen de stad. De encyclopedie brengt hem naar drie plaatsen die een werkelijkheid vertegenwoordigen waarmee niet te leven valt: een droogkuis, een bank, en een militair hoofdkwartier. 'Vernietig wat u vernietigt', maar dan letterlijk. Overal waar hij komt laat Bobok een bom achter met een timer. Maar hij neemt ook iets mee, een onbeduidend maar in zijn ogen waardevol object.

De utopie en haar mislukking

Sarhan zelf verzorgt de inleiding tot zijn filmconcert in een schijnbaar geïmproviseerde maar in wezen strak choreografeerde introductie, waarin hij de film presenteert als een parabel. Al snel kantelt de absurdistische allegorie in een misdaad- of spionnenverhaal waarin grimmige humor nooit ver weg is. 'De humor in *Lâchez tout | Enough Already!* heeft alles te maken met het personage van Bobok', legt Sarhan uit. 'Hij is geen denker, maar compenseert zijn gebrek aan intelligentie met tomeloos en ongericht enthousiasme. De encyclopedie ontketent

in hem zo'n verlangen naar daadkracht dat hij tot radicale, blijmoedige vernietiging overgaat. De encyclopedie geeft een onmogelijke versie van de werkelijkheid, die beantwoordt aan de wereld van dromen, obsessies en associaties. Samen vormt het een aaneenrijging van fragmenten van alternatieve werelden. Het is een utopie. Utopieën fascineren. Ze zijn aantrekkelijk, maar stellen altijd teleur. De utopie ontgoochelt, per definitie. De tragische ironie van Bobok is dat hij tussen beide polen gevangen zit. Hij is tomeloos gefascineerd door de alternatieve werkelijkheid die de encyclopedie hem biedt, maar omdat hij beseft dat hij de wereld niet kan transformeren of doen conformeren aan de encyclopedie, vernietigt hij haar. Of beter nog: door datgene in de wereld te vernietigen dat indruist tegen zijn verbeelding, denkt hij de utopie te realiseren. Zijn manier om de wereld te verbeteren, is haar te verwoesten. En dat hoeft geen inconsistentie te zijn. Vernietiging is niet noodzakelijk negatief. Al zit het denken en handelen van Bobok vol inconsistenties. Zijn handelen is irrationeel, de verbanden die hij legt tussen zijn lectuur van de encyclopedie en de wereld zoals hij die ervaart zijn wild-associatief, bijna psychotisch. Hij leest iets over de evolutie van dieren, rent naar een stomerij en maakt er een zootje van. Bobok toont op een lachwekkende wijze een conflict waarin iedereen zich kan herkennen, denk ik, omdat we een wereld verdragen die we onverdraaglijk vinden. Omdat we een wereld willen veranderen die weerstand biedt tegen verandering.'

De mechanisering van het Grote Niets

Lâchez tout! heeft dus wel degelijk een donker randje. 'Het enthousiasme van Bobok om tot handelen over te gaan, hoe absurd dat handelen ook moge zijn, legt even goed zijn wanhoop bloot over de wereld zoals die

bestaat. Of positiever gesteld, zijn verlangen naar inspiratie, noem het zingeving. Het geeft hem een reden om überhaupt iets te doen, al is dat het leggen van bommen in een stomerij.' Bobok gaat niet akkoord met de wereld zoals die bestaat. 'Maar wie wel? Wie kan de wereld onderschrijven zoals die nu is? Misschien is dat verzet eigen aan kunstenaars, die zich toch bij uitstek bezig houden met de verbeelding. En dus ook met de verbeelding van alternatieve, betere versies van de bestaande werkelijkheid. Bobok kiest een stomerij als doelwit omdat het een symbolische plaats is. Handelingen volgen er een strak protocol. Alles is gemechaniseerd, ook de menselijke interactie. Het is de mechanisering van het grote niets. Kortom, de plek *par excellence* om te worden vernietigd door Bobok. Ik hou van Bobok als personage omdat hij tegelijk absurd, humoristisch, politiek en gewelddadig is. Humor is hierbij een ideaal middel om ambig te zijn. Om zo trieste of vreemde onderwerpen toch communiceerbaar te maken.'

Ideologie gezocht

De politieke utopie, het bastaardkind van de verlichting en de romantiek, openbaarde zich in de 20e eeuw tot een moorddadige wraakengel. Na het fascisme en het stalinisme heeft ideologie ons collectief bewustzijn via de achterdeur verlaten. *Realpolitik* en marktdenken vulden het vacuüm en woekerden zich tot in alle geledingen en onderdelen van onze samenleving. Ons teistert de ergste soort van vervreemding: we zijn vervreemd én hebben op de koop toe het besef van onze vervreemding verloren. De romantiek, tegelijk bron van grootse kunst en grootschalige vernietiging, bleek politiek niet te leven, zo bleek. Maar is ons huidige pragmatische bestel wel zo leefbaar? *Lâchez tout!* begeeft zich als absurdistische

klucht in het spanningsveld tussen romantiek en politiek, tussen het grootse en het onheilspellende van de romantiek, tussen vernietiging en kunst.

'We leven in een tijdsgewricht zonder overtuigende ideologieën', legt Sarhan uit.' Het blijkt onmogelijk iets te vinden waarin we kunnen geloven. Het is iets wat ik mis. Ideologieën, en het geloof in de maakbaarheid van een samenleving, kan mensen bijeenbrengen, en communicatie mogelijk maken. Het bindt mensen in een gedeeld verlangen, in gedeelde ambitie, en dus in een gedeelde identiteit.'

'*Lâchez tout!* is niet zwaar op de hand. Ik wil niets aantonen of demonstreren. Het is geen politiek manifest. Omdat wat ik toon zo wanhopig is, toon ik het op een humoristische en dus ambigue manier. Dat Bobok de imaginaire wereld van de encyclopedie ernstig neemt, maakt hem absurd en tragisch. Hij is een slachtoffer van zijn letterlijke lezing. Anderzijds brengt zijn naïef geloof ook een grote levenskracht bij hem teweeg. Hij heeft ideologie nodig om in beweging te komen, te leven. Om te doen wat hij doet, moet je naïef zijn. Dan pas kan je impact hebben. Zelfs als wat hij doet compleet absurd is – maar hou ik van het enthousiasme op zich. Het is precies waar we nu nood aan hebben, denk ik. Enthousiasme. Het is de noodzakelijke motor om tot actie over te kunnen gaan, om ons gevoel van machteloosheid te kunnen overwinnen. En dat is hoe dan ook nodig. Vrolijk en agressief.'

Muziek met zichtbare lasnaden

De muziek van Sarhan is, wat had u gedacht, moeilijk te catalogiseren. Zijn composities zijn complex, maar met een vuil randje.

Hoewel ze zorgvuldig zijn genoteerd, behouden ze vaak een open, improvisatorisch karakter. Humor, energie en ingetogenheid wisselen elkaar af. Stilistisch toont hij verwantschappen met andere grensvervagers: componisten als Zappa, Fred Frith, René Lussier of Heiner Goebbels. Progrock, hedendaagse muziek en performancekunst vallen bij elkaar met de deur in huis. Het levert muziek en uitvoeringssituaties op die speels, onacademisch en verfrissend zijn. Het gesproken woord wordt in veel van zijn composities behandeld als muzikaal materiaal. In *L'NFER* vertelt Sarhan in een huisgemaakt filmpje over zijn weg naar de luchthaven waar hij fotograaf Martin Parr herkent en aarzelt om hem aan te spreken. Datzelfde verhaal wordt, aarzelingen, kuchjes en pauzes inclusief, door Sarhan live overgedaan op basis van een precies uitgeschreven partituur. Geleidelijk aan vallen instrumenten hem bij, die de melodie en ritmiek van de gesproken frase precies uitvoeren bovenop de vertelstem van Sarhan. Muzikanten worden vertellers, vertellers muzikanten. Het gesproken woord, gestiek en beweging kan als gelijkwaardig muzikaal materiaal worden ingeschreven in zijn composities. Zijn keuze voor instrumenten verraadt een voorliefde voor het ongebruikelijke. Hij roept een wereld op van gedateerd modernisme, van ambachtelijke technologie, van hybride vermenging van het oude en het nieuwe, zonder ook maar de poging om de lasnaden te camoufleren.

Wannes Gyselink

Dark Was The Night

wo 18 & do 19.02.15 / 17.00 & 20.00 /

Concertzaal

Dark Was The Night / Solistenensemble Kaleidoskop

'Niet geschikt voor wie bang is in het donker, maar wel voor wie iets compleet nieuws wil ervaren.' In *Dark Was The Night* ligt het publiek op een bed, in complete duisternis, terwijl de muzikanten rond hen bewegen.

De muzikanten katapulteren de luisteraar zo in de meest verscheiden muzikale ruimten en werelden.

Weighing Of The Heart

wo 15.04.15 / 20.00 / Concertzaal

Liesa Van der Aa / Weighing Of The Heart

Weighing Of The Heart (WOTH) is een nieuwe muziektheaterproductie van Liesa Van der Aa. De voorstelling balanceert op de grens tussen hedendaags muziektheater en een geënceneerd concert dat livemuziek, installatie en videotecnologie combineert. De muzikale compositie van Liesa Van der Aa bevat elementen uit elektronica, barok en pop.

BESTEL UW TICKETS NU OP

WWW.CONCERTGEBOUW.BE
+32 70 22 33 02 / IN&UIT 17 ZAND 34 BRUGGE

Praat na de voorstelling gezellig na in het Concertgebouwcafé of vertel ons wat u ervan vond op Facebook of Twitter (@concertgebouwbr).

Gezellig tafelen voor of na een voorstelling met een verrassing op vertoon van het concertticket. www.concertgebouw.be/services.

 Vlaanderen
verbeelding werkt

 west-vlaanderen
de gebreven provincie

BRUGGE

FLUXUS

DeMorgen.

Knack

Klara

SOBRA
be

FOCUS|WTV